

Závěrečná hodnotící zpráva Rezortního úkolu NIDV na rok 2013

Mimořádné události a dopravní výchova ve školství

Přílohy:

1. Rozpis krajských seminářů (duben - červen 2013)
2. Analýza výsledků evaluačního dotazování účastníků seminářů Mimořádné události ve škole a jejich řešení – dopravní výchova)

Zpracovala:

Mgr. Šárka Došková, NIDV

19. července 2013

Závěrečná hodnotící zpráva Rezortního úkolu NIDV na rok 2013

Mimořádné události a dopravní výchova ve školství

1. Název úkolu: Mimořádné události a dopravní výchova ve školství

2. Podklad: Realizováno na základě schváleného Plánu hlavních úkolů NIDV na rok 2013 v oblasti rezortních úkolů (kód označení OBM 03) Tento úkol navazoval na aktivity MŠMT, Ministerstva dopravy (Besip), HSZ ČR, NIDV a dalších subjektů, které probíhaly v letech 2011 a 2012. Témata dopravní výchovy a ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí jsou v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání (RVP ZV) nově zpracována, a to v několika oblastech. Došlo k jejich rozšíření a aktualizaci. RVP ZV bude s touto změnou platný od školního roku 2013/2014. Školy musely rozšířená témata zpracovat do svých ŠVP. Na stránkách MŠMT a NIDV jsou k dispozici podklady k nově zpracovaným tématům. Dle požadavků MŠMT byly součástí tohoto úkolu vzdělávací semináře, které se týkají výchovy k demokracii, s důrazem na problematiku prevence korupce a s ní související problematiku finanční gramotnosti, rovněž problematiky obrany státu a souvisejících témat. Úlohou NIDV, přímo řízené organizace MŠMT, je podpora realizace této změny přímo ve školách.

3. Aktivita:

Sestavení odborných pracovních týmů – leden 2013

Pracovní tým byl složen ze zástupců:

MŠMT: PaedDr. Miroslava Salavcová; NIDV: Mgr. Šárka Došková

Ministerstvo dopravy, odd. BESIP: Bc. Roman Budský, BA (Hons), Mgr. Judita Stuchlíková; GŘ HZS: Mgr. Eleonóra Tilceová, Mgr. Luďka Palzerová, Mgr. Jaromír Šiman, Studio Lines: PaedDr. Lenka Frajerová, asociace Záchranný Kruh: Lukáš Hutta, ing. Veronika Krajsová, ZŠ Rakovského Praha: Mgr. Jaroslava Nováková, krajsí koordinátoři BESIP a krajsí zástupci HZS jako lektori krajských seminářů a další zástupci odborné veřejnosti.

Ve dnech 25. ledna a 28. února proběhla na Ministerstvu dopravy za účasti zástupců MŠMT, GŘ HZS ČR, krajských koordinátorů HZS, MD a NIDV pracovní jednání k přípravě a realizaci RÚ. Jednání se týkala především **příprav celostátní konference**, která se konala dne 12. března na MŠMT.

- Výstupy: Sestavený odborný lektorský tým celostátní konference; připravené podpůrné výukové materiály pro účastníky konference; sborník prezentací na CD.

Dne 12. března se uskutečnila **celostátní konference** Mimořádné události ve škole a jejich řešení – dopravní výchova na MŠMT.

- Výstup: 107 vyškolených pedagogických pracovníků především ze ZŠ

Dne 14. března proběhla **evaluační schůzka organizátorů celostátní konference** s lektorským týmem určená zejména ke zhodnocení průběhu konference a přípravě krajských seminářů na téma Mimořádné události a dopravní výchova na krajských pracovištích NIDV.

- Výstupy: Zajištění odborní lektori krajských seminářů; zajištěné termíny realizace; připravené podpůrné výukové materiály pro účastníky.

V období od 15. dubna do 17. června probíhala **realizace krajských seminářů Mimořádné události ve škole a jejich řešení, dopravní výchova** na KP NIDV Praha, Brno, Liberec, Ostrava, České Budějovice, Jihlava, Pardubice, Plzeň. Lektorské zajištění – zástupci MŠMT, MD, GŘ HZS ČR, krajské koordinátory HZS (viz. příloha 1)

- Výstup: 274 vyškolených pedagogických pracovníků; evaluační dotazníky od účastníků seminářů

Duben až červen probíhala **realizace seminářů k finanční gramotnosti** na vybraných pracovištích NIDV. Byl sestaven odborný lektorský tým a započala příprava realizace seminářů týkajících se požadované problematiky výchovy k demokracii, obrany státu s důrazem na problematiku prevence korupce.

- Výstupy: 60 vyškolených pedagogů ZŠ a víceletých gymnázií, sestaven lektorský tým VP pro semináře k tématům výchovy k demokracii a k dalším požadovaným tématům.

Dne 13. června proběhla pracovní schůzka za účasti zástupců MŠMT, NIDV, MD a GŘ HZS ke zhodnocení realizace krajských seminářů k problematice mimořádných událostí a dopravní výchovy ve školství v I. pololetí 2013, součástí byla příprava realizace vzdělávání k problematice mimořádných událostí a dopravní výchovy ve II. pololetí 2013

4. Závěrečné zhodnocení realizace RÚ v I. pololetí 2013

Dne 18. července proběhlo závěrečné zhodnocení realizace RÚ v I. pololetí 2013 k obsahovému a organizačnímu zajištění seminářů ze strany NIDV. Všichni členové byli seznámeni s výsledky evaluace závěrů z jednotlivých krajských seminářů.

Všechny aspekty seminářů byly hodnoceny velmi pozitivně. Přínos semináře, odborná úroveň a činnost lektorů, a organizace seminářů byly hodnoceny z 93 %, 97 %, 98 %, resp. 99 % jako zcela vyhovující nebo spíše vyhovující.

Nejčastěji uváděné silné stránky seminářů („co se líbilo“) lze shrnout do následujících oblastí:

- Praktické ukázky
- Poskytnutí metodických materiálů
- Odborná úroveň lektorů
- Návod k úpravě ŠVP
- Poskytnutí podnětů a inspirací pro praxi

Vedle výpovědí směřujících k hodnocení seminářů se účastníci vyjadřovali o tématech, v kterých by se chtěli dále vzdělávat. Nejčastěji uváděná témata vztahující se k problematice byla následující:

- Informace, jak se zachovat při povodních
- Jak řešit tíšňové situace

Rovněž zástupci MŠMT a jednotliví lektorů potvrdili velmi pozitivní zpětnou vazbu nejen po obsahové stránce (přínos pro praxi, možnost diskutovat s odborným terénem) a tak po stránce bezproblémového organizačního zajištění ze strany NIDV.

Účastníci projevili vysokou spokojenost jak s odbornou úrovní, tak činností lektorů v průběhu seminářů. Ocenili možnost diskutovat danou problematiku, vyjádřit svůj názor, mít prostor pro aktivitu. Cenná byla pro pedagogy možnost konfrontace zkušeností a názorů s pedagogy z jiných škol, užitečnost pro praxi zejména získání podpůrných výukových materiálů.

5. Průběžná propagace a medializace RÚ

Na přípravě, propagaci RÚ se podíleli jak zástupci MŠMT, tak především zástupci NIDV – oddělení koncepce a metodiky na centrálním pracovišti, vedoucí krajských pracovišť NIDV a jednotliví garanti seminářů. Realizaci celostátní konference a všech seminářů zveřejnil NIDV v tištěné i elektronické verzi programové nabídky, webových stránkách MŠMT, NIDV, odborných serverech a vybraných odborných časopisech.

6. Závěr, doporučení

NIDV sestavením poradního sboru, organizací úvodního a závěrečného hodnotícího semináře, organizací celostátní konference a realizací krajských pracovních seminářů, medializací a publicitou všech akcí, vyhodnocením evaluačních dotazníků účastníků a zpracováním zpětné vazby lektorů a garantů MŠMT splnil všechny plánované aktivity rezortního úkolu. Část aktivit bude nejen z důvodu zájmu pedagogů pokračovat v rámci běžného DVPP i v následujícím pololetí roku 2013.

Na rok 2014 NIDV plánuje znovu zařadit do Plánu hlavních úkolů tento rezortní úkol. Dopravní výchova a ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí jsou témata, která byla v RVP ZV nově zpracována. Od 1. září 2013 musí mít školy rozšířená témata zpracována do svých ŠVP. NIDV v současné době poskytuje konzultace k těmto úpravám. Zájem o tyto konzultace je velký a bude proto i nadále pokračovat. Konzultace jsou plánovány i v roce 2014, kde už se nebude jednat o samotné zpracování změn do ŠVP, ale o přímou realizaci těchto změn ve výuce.

Ve spolupráci s MŠMT, oddělením 210, Ministerstvem dopravy a GŘ HZS v současné době probíhají přípravy na obsahové a organizační zajištění krajských seminářů, které by měly proběhnout ve druhé polovině roku 2013 a zároveň pokračovat v roce 2014. Vzdělávání bude opět probíhat formou prezenčních seminářů na vybraných KP NIDV. Zároveň plánujeme realizovat akce na zakázku přímo ve školách a školských zařízeních v těch krajích, které byly v minulosti zasaženy povodněmi nebo ve kterých toto riziko z různých důvodů hrozí. Na základě zjištění, která vyplynula z evaluace RÚ, budou do nabídky DVPP zařazena témata týkající se tísňových situací.

Finální vyúčtování a podrobné kalkulace nákladů na zajištění RÚ proběhly standardně a jsou k dispozici na ekonomickém oddělení NIDV. Aktivity realizované od září 2013 po ukončení RÚ budou hrazeny standardním způsobem.

Příloha č. 1

Rozpis krajských seminářů RÚ č. 65 Mimořádné události ve škole a jejich řešení
– dopravní výchova (duben - červen 2013)

KP NIDV, Praha , Jeruzalémská 12, Praha 1 Seminář od 9.00 hod.	15. dubna 2013
KP NIDV Brno , Křížová 22 Seminář od 9.30 hod.	17. dubna 2013
KP NIDV Liberec , Masarykova 28, 460 01 Seminář od 9.00 hod.	25. dubna 2013
KP NIDV Ostrava , Blahoslavova 1576/2, Seminář od 10.30 hod.	6. května 2013
KP NIDV Brno , Křížová 22 Seminář od 9.30 hod	15. května 2013
KP NIDV České Budějovice , Hlinsko 49 Seminář od 10.00 hod.	21. května 2013
KP NIDV, Jihlava , Zborovská 3 Seminář od 9.30 hod.	3. června 2013
KP NIDV Pardubice , Za Pasáží 657 Seminář od 9.00 hod.	11. června 2013
KP NIDV Pízeň , Čermákova 18 Seminář od 9.00 hod.	17. června 2013

Rozpis krajských seminářů RÚ č. 65 Finanční gramotnost (duben - červen 2013)

KP NIDV, Ústí na Labem , Winstona Churchilla 6	3. dubna 2013
KP NIDV Ostrava , Blahoslavova 1576/2	18. dubna 2013
KP NIDV Karlovy Vary , Západní 15	31. května 2013
KP NIDV Zlín , Potoky 267	6. června 2013

Příloha č. 2.

Analýza výsledků evaluačního dotazování účastníků seminářů Mimořádné události ve škole a jejich řešení pořádaných v rámci Rezortního úkolu č. 65

Základní charakteristika seminářů

V období dubna až června 2013 pořádal Národní institut pro další vzdělávání (NIDV) semináře Mimořádné události ve škole a jejich řešení, a to v rámci Rezortního úkolu č. 65. Celkem bylo uskutečněno devět seminářů na osmi krajských pracovištích NIDV s účastí 274 pedagogických pracovníků.

Hlavním cílem pracovních seminářů bylo seznámení pedagogické veřejnosti o aktualizaci a rozšíření témat dopravní výchovy a ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání (RVP ZV). Obsahové změny v těchto tématech byly počátkem ledna 2013 schváleny s následnou dikcí uplatnění aktualizace ve školních vzdělávacích programech od školního roku 2013/2014. Semináře zahrnovaly konkrétní informace o aktualizaci v oblasti mimořádných událostí, běžných rizik a dopravní výchovy a informace o metodách implementace těchto témat do pedagogické praxe. Součástí seminářů byly workshopy k praktickému začlenění témat do výuky. Byly představeny příklady podpůrných materiálů a pomůcek i příkladů dobré praxe, které lze využít ve výuce. Důraz byl kladen na důležité praktické informace o tom, jak se zachovat, na co nezapomenout a kde najít pomoc v takových situacích a jak tyto znalosti a dovednosti předat žákům.

Analýza evaluace seminářů ze strany účastníků byla provedena z výsledků písemného polostandardizovaného dotazníku, který se používá na NIDV pro hodnocení vzdělávacích programů.

Charakteristika účastníků

Z celkového počtu 274 účastníků – pedagogických pracovníků bylo 81 % ze základních škol, 13 % z mateřských škol, 4 % účastníků pocházelo z mimoškolního vzdělávání (např. Dům dětí a mládeže, aj.), méně než 1 % účastníků představovali pedagogové ze středních škol a vyšších odborných škol. Vesměs šlo o velmi zkušené pedagogické pracovníky vzhledem k tomu, že 60 % účastníků uvádělo více než 20 let pedagogické praxe a 22 % účastníků délku praxe mezi 11-20 lety.

Zdroj informací o Semináři

Účastníci uváděli jako prvotní zdroj informací o konání seminářů nejčastěji webové stránky NIDV – v 39 % případů, a dále měsíční plán činnosti NIDV – ve 27 % případů. Tištěná programová nabídka NIDV byla uváděna jako prvotní zdroj informace o semináři pouze 15 % účastníků. Podobná zjištění ze seminářů ke Standardům Cizích jazyků a Dalších vzdělávacích oblastí (19 %, resp. 13 %). Tištěná forma celoroční nabídky NIDV jako forma prezentace nabízeného dalšího vzdělávání byla v NIDV zrušena. Nabídka bude k dispozici formou interaktivního katalogu.

Hodnocení seminářů ze strany účastníků

Všechny aspekty seminářů byly hodnoceny velmi pozitivně. Přínos semináře, odborná úroveň a činnost lektorů, a organizace seminář byly hodnoceny z 93 %, 97 %, 98 %, resp. 99 % jako zcela vyhovující nebo spíše vyhovující. Ze všech hodnocených aspektů jako relativně méně pozitivně byl hodnocen přínos semináře pro praxi – 6 % účastníků vnímalo přínos semináře jako „spíše nevhovující“.

Nejčastěji uváděné silné stránky seminářů („co se líbilo“) lze shrnout do následujících oblastí:

- Praktické ukázky
- Poskytnutí metodických materiálů
- Odborná úroveň lektorů
- Návody k úpravě ŠVP
- Poskytnutí podnětů a inspirací pro praxi

Z výpovědí na otázku, co by účastníci navrhovali pro zlepšení semináře, byly evidovány z více seminářů následující podněty:

- Poskytovat více monotematické semináře
- Bylo podáváno mnoho informací vzhledem k době trvání semináře

Vedle výpovědí směřujících k hodnocení seminářů se účastníci vyjadřovali o tématech, ve kterých by se chtěli dále vzdělávat. Nejčastěji uváděná témata vztahující se k problematice byla následující:

- Informace, jak se zachovat při povodních
- Jak řešit tísňové situace

Obecná témata DVPP požadovaná k realizaci v NIDV

- Tipy a návody pro konkrétní postupy, s využitím netradičních metodik a pomůcek pro jednotlivé předměty – nejčastěji byla uváděna matematika a český jazyk
- Tvorba projektů a projektové vyučování
- Výuka žáků s problémovým chováním
- Legislativní aspekty v pedagogické činnosti učitele s problémovými žáky

Závěr, doporučení

Vzhledem ke skutečnosti, že všechny aspekty seminářů byly hodnoceny velmi pozitivně a přínos seminářů, odborná úroveň, činnost lektorů i organizace seminářů byly hodnoceny z 99 % jako zcela vyhovující nebo spíše vyhovující, jedná se o jasný podnět zařazovat i nadále vzdělávací programy k dané problematice do nabídky NIDV. Zohledněny budou i požadavky respondentů na realizaci vzdělávacích programů k tématům, ve kterých by se sami chtěli dále vzdělávat. Témata se týkají jak běžných rizik i mimořádných událostí, tak i ostatních témat z nabídky DVPP v NIDV.

Zpracovali:

prof. PaedDr. Rudolf Psotta, Ph.D., NIDV

Mgr. Šárka Došková, NIDV

28. června 2013